

Uguns cilts

(Excerpt in Latvian)

Translated by: Māra Gredzena

Contact of the translator: mara.gredzena@gmail.com

1.

Lietusgāze turpinājās, ledaini auksts lietus sitās pret guļošajiem vīriem, kas slēpās pamežā.

No viņu siltajiem ķermeņiem cēlās garaiņi, spēcīgās plaukstas bija aptvērušas ieročus un pievērtās acis alkātīgi vērās uz tālumā esošo kolonnu.

Dzintara tirgotāji no Baltijas piekrastes atgriezās uz rietumiem, apmierināti ar ieņemto un līdz malām pilniem vezumiem.

Kādus simts metrus karavānas priekšā uz meļņa jāja labi bruņots karotājs bruņukreklā, kas kalts franku zemēs, un uzmanīgi vēroja tuvējo mežmalu. Lietus straumītes ritēja pār viņa kviešu gaišajiem matiem pār zilajām acīm, aizmiglojot skatu. Viņš vilcinājās. Pacēla roku un pirmais pajūgs kolonnā lēni apstājās.

Pārlaidis skatienu pirmajiem trim zirgu pāriem, apstājās pie piektā.

Kučierim blakus sēdēja Asterīda.

Arī viņa skatījās mežā sev priekšā un karotājs viņas melno acu skatienā sastapa nepatīkamās priekšnojautas apstiprinājumu.

Tavrisku dzimtas princese zem sirds nesa karavīra bērnu, un viņas laiks tuvojās. Viņa vēlējās, lai karavāna vēl šajā mēnesī sasniegtu rietumu tautas apmetnes, no kurienes nāca viņas vīrs. No biezā apmetņa apakšas vijās gari melni mati, kas kā tumšs ūdenskritums krita līdz apaļajiem gurniem. Ar skatienu viņa centās caurdurt zaļo sienu sev priekšā, labajā rokā bezbailīgi cieši turot dunci, kas bija rotāts zaļiem akmeņiem – tēva atvadu dāvanu.

Slāvs dziļi ievilka elpu, izvilka zobenu un nopūtās.

Ja priekšnojauta nemeloja un laupītāji ir tikai dažu ātru soļu attālumā, tad viņam būs jāsargā tirgotāji un sava sieviete. Līdz šim viņam ceļā izdevās trīs reizes aizsargāties pret baltiem. Ik reizi tie bija vairāk vai mazāk pārguruši, neorganizēti, slikti apbruņoti laupītāji, kam ātri vien noplaka drosme, sajūtot briesmīgā cīnītāja mežonīgo spēku. Pirmajām asinīm sekoja atkāpšanās, bēgšana no mirdzošā zobena.

Pēkšņs kļiedziens pāršķēla lietus melodiju, uzbrucēji ar paceltiem ieročiem metās pretī karavānai.

Karavīrs vēl pēdējo reizi ievilka gaisu platajās krūtīs un ar papēžiem iecirta melnim sānos tā, ka tas sāpēs iezviedzās un aizauļoja uz priekšu. Pieci uzbrucēji bez vārdiem sadalīja mērķus, sestais pacēla šķēpu, lai sakautu jātnieku.

Karavīrs tajā sekundes desmitdaļā, pirms šķēps pāršķeltu melnim krūtīs, ar zobenu atsita šķēpu un zirgs sabradāja vīrieti sev priekšā. Jātnieks ne uz mirkli neapstājās, ar paceltu zobenu galopā jāja uz ratu pusi, kur uzbrucēji jau bija nogalinājuši trīs kučierus.

“Asterīda!”

Princese eleganti nolēca no ratiem, aizlavījās starp riteņiem uz otru pusi un no visa spēka iegrūda dunci uzbrucējam kreisajā augšstilbā un spēcīgi pagrieza. Milzis ieaurojās un atklāja robainos zobus, savicināja vāli, kas nogāza princesi zemē. Viņš noliecās viņai pāri, lai pabeigtu iesākto, kad viņu pavisam negaidīti pameta spēki, niknuma vilnī viņš nemaz nepamanīja, ka dzīvība aizplūst no ievainotā ķermeņa pulsējošās straumēs. Viņam samiglojās skats, un cauri lietum pāri viņam nolaidās tumsa.

Jātnieks nolēca no zirga un nometās ceļos pie sievietes, kas ar asiņojošu sānu gulēja dubļos. Ar izlēmīgu griezienu viņš pārgrieza audumu un ātri nosaitēja brūci. Tā bija dziļa, līdz pat kaulam.

“Uguns...” viņa vārgi ievaidējās.

Viņai vajadzēja palīdzību.

Viņš pielēca kājās un metās pretī tuvākajam uzbrucējam. Tas vicināja zobenu un uzbruka viņam stiklainām acīm.

Cīņa par karavānu bija zaudēta. Divi nogalināti uzbrucēji nespēja nosvērt acīmredzamo pārsvaru vienīgā cīnītāja labā. Pārējie trīs uzbrucēji novāca tirgotājus un virzījās pretī pārim, kas cīnījās ar zobeniem.

Gaišmatis ar abām rokām tik ātri vicināja zobenu, ka acis gandrīz nevarēja izsekot cirtieniem. Uzbrucējs palēca malā un pievienojās biedriem, kas piesardzīgi izkārtojās ap karavīru, gaidot, līdz tas nogurs. Tiklīdz uzbrucēji apstājās, apstājās arī nāvējošā ieroča griešanās.

Uguns spalgi iesvilpās, melnis atsaucās un pieskrēja.

Zeme ierībējās, kad tas izskrēja cauri vīriem un apstājās pie saimnieka.

Tas nolaidās uz kreisā ceļa un ar kreiso roku apskāva Asterīdu ap vidu. Pacēlis kā smilšu graudiņu, viņš to uzsēdināja melnim mugurā, kamēr ar labo roku turēja briesmīgo ieroci pret uzbrucējiem.

Neviens nerunāja, vīri centās atgūt elpu un gaidīja nākamo pretinieka kustību.

Uzbrucēji jau bija sasnieguši savu, prece gaidīja, kamēr to sagrābs badīgas rokas, tāpēc nemaz negribēja izaicināt vīru ar ledaino skatienu un šausminošo labo roku, riskējot, ka tas pāršķels tiem vēderus. Neviens nepakustējās, kad svešinieks iesaucās dīvainā, nesaprotamā valodā un melnis paspēra soli atpakaļ, pēc tam atmuguriski izgāja no pacelto zobenu loka.

Uz mirkli starp uzbrucējiem un karotāju izveidojās trausls līdzsvars.

Klusējot, bez vārdiem bija panākta vienošanās. Viņi viens otru liks mierā.

Neskatoties uz to, Uguns nenovērsa skatienu no laupītājiem, kamēr nebija pietiekami attālinājies, lai nolaistu zobenu un uzkāptu zirgā pie Asterīdas.

Viņš aizjāja neatskatoties.

Melnis jāja pilnā galopā un mežonīgā tempā skrietu, līdz putām uz lūpām sabruktu zemē ar sirdstrieku, ja vien saimnieks to nepalēninātu, kad Asterīda sāka vaidēt. Reibonis no sāpēm bija pārgājis, bet brūce no trakās šūpošanās asiņoja arvien stiprāk.

“Uguns!” viņa vārgi iesaucās.

Saspiedis ceļgalus tas apturēja melni un vērās pāri ielejai sev priekšā.

Ainava maz atgādināja dzimteni, kur debesis zemu stiepās pār plašiem līdzenumiem ar auglīgu melnzemi, kas lieliski piemērota prosas un graudu audzēšanai. Pelēkas, necaurejamas klinšu sienas no visām pusēm nolaidās uz ieleju, skuju koki savija neizbraucamus plašumus, kuros mājāja lāči un vilki.

Viņš saoda dūmus un īsi paklakšķināja ar mēli.

Zirgs paklausīgi pieņēma pavēli un piesardzīgi devās uz priekšu pa labi iestaigāto taku.

Malējā ielejā paslēpās baļķu māju puduris, un, lai to sasniegtu, viņam ar zirgu bija jāšķērso ātra straume, pa kuru šaudījās foreles.

Vietējie sekoja katrai viņa kustībai, no mājām parādījās daži vīrieši, kas turēja rokās ieročus un draudīgi skatījās uz viņu.

“Es nāku ar mieru,” viņš jau no tālienes sauca.

Iemītnieki nesaprata viņa valodu, tāpēc viņš mēģināja latīniski, valodā, ar kuru sadraudzējās, dzīvodams rietumos.

“In pace!”

Nekādu panākumu.

Viņš pacēla roku un parādīja tukšu plaukstu.

Viņš lēnām jāja un apstājās, ieraudzījis sev priekšā esošos zemniekus, kas nedroši mīņājās un satvēra šķēpu un nažu rokturus. Viņš nolēca no zirga, atsprādzēja zobena jostu, nolika to uz cietās zemes un ievilka Asterīdu savās rokās.

Viņš palieca viņu pret vīriem, lai viņi varētu redzēt brūci uz viņas pleca un asinis, kas tecēja pa roku. Viņi atbildēja ar vārdiem, kurus viņš neuztvēra kā draudus, tāpēc viņš apņēmīgi iegāja starp viņiem ar ievainoto princesi rokās. Viņi viņu ielaida savā vidū; bez zobena un ar ievainotu sievieti rokās viņš neradīja nekādas briesmas, lai gan smagais ķēžu bruņukrekls dūrās acīs.

Viņš meklēja māju pudura lielāko ēku. Pēc iespējas ātrāk viņš gribēja nogādāt Asterīdu no lietus siltumā.

Viņš juta skatienus mugurā un neizlēmīgu, vairāk ziņkārīgu nekā draudīgu soļu vilkšanos aiz muguras.

Tagad viņš ieraudzīja sievietes un bērneļus, kas aiz tām slēpās.

Ieeja koka mājā bija zema, novietota sienas vidū, atšķirībā no dzimtenes, kur zemniecās iekļuva no sāna.

Viņš iespraucās iekšā, dūmi, kas parasti plūda no pavarda uz jumta augšu un caur atvērumu ārā, vāliem karājās gaisā tā, ka viņš ieklepojās.

Viņš meklēja piemērotu guļvietu un nolika uz tās Asterīdu.

“Lūdzu...”

Dažus mirkļus vietējie pavērtām mutēm skatījās te uz viņu, te uz sievieti, pēc tam viena no sievietēm saņēma drosmi, pienāca pie Asterīdas un apskatīja brūci. Viņa pagriezās, un telpu piepildīja neizprotams ātri izrunātu vārdu mudžeklis. Pienāca arī citas sievietes, un viņš pēkšņi atklāja, ka ir nedaudz nostumts malā. Tā nāca un gāja atkal jaunas un jaunas ciema sievietes, beigās arī diezgan apņēmīga, sirma dziedniece. Viņa pagriezās pret Uguni, viegli pieskārs viņam un saspieda viņa apakšdelmu.

Viņa ātri pārbaudīja brūci uz pleca un pievērsās grūtniecei.

Ugunim pilnīgi nesaprotamā runas Asterīdai bija nepārprotami pazīstamas.

“Dziedniece saka, ka dzemdēšu,” viņa sāpēs ievaidējās.

“Asterīda...”

Viņš spieda viņas roku, lai iedrošinātu.

Pēc tam viss notika ļoti ātri.

Sievietes sāka skraidīt ap Asterīdu, visus pārējos pastūma malā.

Par laimi, lietus beidzās, spirts gaiss pārplūda pāri ielejai, un uguns pavardā strauji atdzīvojās, un dūmi beidzot izplūda no telpas.

Dziedniece cīnījās par princeses dzīvību ar visu iespējamo pieredzi, taču spēku izsīkums, asins zudums un smagā brūce plecā bija spēcīgāki.

Uz rīta pusi Asterīda apkopoja pēdējos spēkus, lai palīdzētu dūšīgajai meitiņai nākt pasaulē, pirms dzīvība atstāja viņas ķermeni.

.....
Vairāk nekā desmit vīru banda no kaimiņu brālības pulcējās ap bezdibeni, neviens no viņiem nebija no vietējiem. Bērni nezināja un nesaprata, kā tiek noteikts vecums. Tikai vienu vai divas reizes Rada viņus aizveda uz pilskalnu, kur cilšu vecākie lēma par svarīgiem jautājumiem. Viņu brālība atradās vistālāk uz rietumiem, un tai bija vismazākā saikne ar pārējiem. Neatkarīgi no attāluma viņi no nejaušām tikšanās reizēm viņi tāpat saprata, ka viņu tēvs rada plaisu ciltī. Viņu atbalstīja jauni, spēcīgi puisi, kuri bija gatavi karam, taču visiem vecākajiem viņš lika dziļi vilties.

Bērnu sirdis uz mirkli apstājās, ieraugot abas meitenes aizās malā ar sasietām rokām un kājām un ņurdošos, niknos vīrus, kas bija gatavi iebrūst viņas nāvē.

“Gļēvuļi! Jūs nevarat mani tā nogalināt! Es izvilkšu sevi no bezdibeņa un biedēšu tevi sapņos.”

“Aizspied viņai muti!”

Vīriem bija kauns par savu negodīgo rīcību, lai gan pavēle bija skaidra un viņu pienākums bija to izpildīt. Bērnu kliezieni pamodināja trauksmi krūtīs, viņi gribēja pēc iespējas ātrāk pabeigt asiņaino uzdevumu un pazust no šīs baisās vietas.

“Ei!” Liesma iekliedzās. “Atlaidiet viņas!”

Vīri apstājās, it kā tos būtu ķēris zibens. Viņi bija pārliecināti, ka paveiks to ātri un bez lieciniekiem. Tagad uz viņiem skatījās divi no trim sīkaļām, kurus viņi tur vismazāk gribēja redzēt.

Pēkšņi gaisā asi iešvīkstējās, un akmens šāviņš no Vilka kaķenes ietricās deniņos vīram, kas atradās vistuvāk sasietajai Ajdai. Viņš izpūta elpu kā kalēja plēšas atlaižoties, un bez samaņas iekrita aizā. Ķermenis atsitās pret akmeņiem ar šausminošu troksni, līdz viss noklusa.

Pagāja tikai dažas sekundes, līdz lidoja nākamais akmens un salauza ribas krūškurvja labajā pusē otram Ajdai blakus stāvošajam vīram.

Pārējiem vairs nevajadzēja nekādas pavēles. Pacēlušī ieročus, viņi metās pret Vilku un Liesmu. Puikas negaidīja pretiniekus. Viņi metās skriet uz dzīvību un nāvi.

Vīri bija ātri un dažos mirkļos samazināja attālumu līdz viņiem. Saniknoto vajātāju elšana deva abiem bērniem papildu spēku, un viņiem izdevās saglabāt dažu asu pārsvaru. Tagad bija svarīgs tikai viens. Apņēmība. Viņu, kas skrien kā vējš, un vajātāju, ka iztur, kamēr vien bērniem nebeigsies spēki. Viņi zināja, ka spēks ir viņu pusē. Bērni viņiem nebija līdzvērtīgi.

Trešo no bērniem uzbrucēji nebija pamanījuši. Brīdī, kad Vilks meta pirmo akmeni, Vlads paslēpās biežajos krūmos, ielīda dziļi starp kazenēm un sastinga. Soļu troksnis gar slēptuvi viņu sākumā pārsteidza, viņš gaidīja, ka tūliņ sajūtīs spēcīgu plaukstu uz sava kakla, lai tikai bezpalīdzīgi spirinātos gaisā, kad tā viņu pacels. Bet nekas nenotika, troksnis norima.

Viņš izlīda laukā un skrēja uz bezdibeni.

“Ajda! Mila!”

Māsas apgriezās un ieraudzīja viņu.

“Vlad, pārgriez striķi!”

“Ar ko?”

“Aiz jostas!”

Vlads pieliecās, taustījās caur audeklu un atrada spalvu ar asmeni. Viņš to izvilka un ātri sāka griezt striķus.

No vietas, kur bija pazuduši viņa brāļu vajātāji, atskanēja soļu dipona. Vīri saniknoti atgriezās bez laupījuma. Aina, kas pavērās viņu acu priekšā, kad viņi tukšām rokām atgriezās pie aizas, lika viņu asinīm vārīties. Viņi redzēja trešo zēnu, kurš mēģināja glābt māsas. Viņi metās uz priekšu.

Vlads piespieda bailes slīdēt viņam garām kā forelei caur pirkstiem, mierīgi noņemot striķus no vecākās māsas rokām, pēc tam kājām, pirms metās pie Milas un atbrīvoja viņas kājas.

“Skrieniet!” kļiedza Ajda.

Otro reizi tajā dienā bērni metās bēgt no visa spēka, Milai joprojām bija sasietas rokas. Otrā pakaļdzīšanās bija ļoti īsa. Nogurušie vajātāji, Vilka un Liesmas ātro soļu izsmelti, padevās. Bērni pazuda blīvajā mežā.

Lēmums, ko iesākt tālāk, bija grūts. Rada gribēja doties pie māsas Sobenas pie Dņepras ezera, bet līdz turienei varbūt nemaz nevarēs tikt līdz pat ziemai. Tas aizvilkās no ziemeļiem viršu mēneša beigās, vēlākais lapkriša vidū, un tajā laikā bija nepieciešama stabila pajumte. Māsas brālībā izdzīvot būtu daudz vieglāk. Viņiem būtu pajumte. Ēdiens nebūtu mūžīga problēma un arī siltums. Malkas tur bija pietiekami, dziļi meži stiepās gandrīz līdz Dņeprai.

Klajumā palikt bija bīstami. Vispirms jums vajadzētu izrakt zemnīcu. Rakšana zemē kaut kā izdotos, bet ārsienas būtu jābūvē no koka, un tas būtu jāmeklē tālu prom. Cirvju viņiem līdzī nebija, bērnu zobeni varēja netikt galā ar resnākiem stumbriem. Tie būtu jāvelk ar zirgiem. Ja darba laikā zirgam kaut kas notiktu, tad viņi nevarētu pabeigt zemnīcu un būtu ziemas žēlastībā un nežēlastībā. Viņiem nebija ādas, ko stiept uz tās daļas sānu sienām, kas slējās no zemes. Varētu aplikt ar niedrēm, lai zemnīca ziemā būtu silta. Viņiem nebija ne kārtīgu ziemas apģērbus, ne aprīkojuma, ne trauku, ne katla, ne nekā. Bija tikai neliels trauks prosas vārīšanai.

Rada baidījās no garā, nenoteiktā ceļojuma, kur ik brīdi varēja sastapt karavīrus, laupītājus vai savvaļas zvērus. Pieredze ar Eimheāra armiju bija nopietns atgādinājums. Šādam pārspēkam viņi nevar stāties pretī.

Lēmums bija jāpieņem nekavējoties.

No rietumiem tuvojās bieza lietus pilnu mākoņu kārtā kā melna masa. Tuvojas lietus, kas vēstīja par ilgstošām laikapstākļu izmaiņām. Rada skatījās uz zēniem trūcīgajā apģērbā, kas bija pilnīgi nepiemērots paredzamajai lietus sezonai. Pēc dažām stundām tie būs cauri slapji.

Tikmēr Mila lasīja dzērvenes. Viņas ātrie pirksti plūca veselus pilnīgi sarkanu ogu ķekariņus un meta tos atvērtajā maisā. Domas pārlēca no vakariņām ar zirgu, kura krēpes viņa bija iecerējusi vakarā izķemmēt, noņemt ērces un berzēt ādu, līdz brīdim, kad viņa piekļausies Radaī un viņa viņai gandrīz čukstus stāstīs stāstus – par laumiņu burvestībām, mājām uz vistas kājas, kuras griežas pa saulei. Mila bija tāda pati kā māte, un Radas sirds zaudēja cīņu pret tik jauko būtni ar prasību, lai viņa vienādi mīlētu visus savus mazbērnus. Ajda bija ārzemju princeses meita, puiši bija asi un visu laiku pārbaudīja viņas pacietības robežas, bija skaidrs, ka Mila ir viņas sirds karaliene.